

OVERZICHT VAN RECHTSLEER¹

4 mei 2013 – 5 augustus 2013

Bernard Vanheusden
Docent UHasselt
Gastdocent HUBrussel
Advocaat te Hasselt
bernard.vanheusden@uhasselt.be

LIJST VAN GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AA: Ars Aequi
Amén.: Aménagement, environnement, urbanisme et droit foncier
CCLR: Carbon & Climate Law Review
CDPK: Chroniques de droit public – Publiekrechtelijke kronieken
EEELR: European Energy and Environmental Law Review
EFAR: European Foreign Affairs Review
ELJ: European Law Journal
EPL: European Public Law
J.Comp.L.: Journal of Comparative Law
JDE: Journal de droit européen
JDI: Journal du Droit International
JEEPL: Journal for European Environmental & Planning Law
J.Env.L.: Journal of Environmental Law
JLMB: Revue de Jurisprudence de Liège, Mons et Bruxelles
JWT: Journal of World Trade
M. en R.: Milieu & Recht
NTB: Nederlands Tijdschrift voor Bestuursrecht
NTE: Nederlands Tijdschrift voor Energierecht
RAE: Revue des Affaires Européennes
RDIDC: Revue de Droit international et de Droit comparé
RDUE: Revue du Droit de l'Union Européenne
RECIEL: Review of European Community and International Environmental Law
RTDE: Revue Trimestrielle de Droit Européen
SEW: Sociaal-economische wetgeving. Tijdschrift voor Europees en Economisch Recht
TBP: Tijdschrift voor Bestuurswetenschappen en Publiekrecht
TBR: Tijdschrift voor Bouwrecht
TMR: Tijdschrift voor Milieurecht
TOO: Tijdschrift voor Omgevingsrecht en Omgevingsbeleid
TROS: Tijdschrift voor Ruimtelijke Ordening en Stedenbouw
TVW: Tijdschrift voor Wetgeving
ZaöRV: Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht

MILIEURECHT

---

¹ Dit rechtsleeroverzicht is een selectie van bijdragen over milieurecht, ruimtelijkeorderingsrecht en energierecht die verschenen zijn in Belgische en buitenlandse tijdschriften.

BACKES, C., “De lucht geklaard? 40 jaar luchtkwaliteitswetgeving en –beleid”, *M. en R.* 2013, 301-307.

BHULLAR, L., “Ensuring Safe Municipal Wastewater Disposal in Urban India: Is There a Legal Basis?”, *J.Env.L.* 2013, 235-260.

BILLIET, C., “Punitieve handhaving in de bestuursrechtspraak: recente rechtspraak van het Milieuhandhavingscollege”, *TMR* 2013, 117-140.

BOMBOIS, T., “La jurisprudence de la Cour constitutionnelle relative à l’article 9 de la Convention d’Aarhus garantissant l’accès à la justice en matière environnementale”, *Amén.* 2013, 61-74.

BRAAMS, W., BURGER, J. en WINTERINK, K., “Bodemsanering, bestaat dat nog?”, *M. en R.* 2013, 290-295.

BROSSET, E., “The Law of the European Union on Nanotechnologies: Comments on a Paradox”, *RECIEL* 2013, 155-162.

CINELLI, C. en POGORZELSKA, K., “The Current International Legal Setting for the Protection of the Outer Space Environment: The Precautionary Principle *Avant La Lettre*”, *RECIEL* 2013, 186-201.

CONDON, B., “Climate Change and Intellectual Property Rights for New Plant Varieties”, *JWT* 2013, 897-923.

DE BAERE, G. en RYNGAERT, C., “The ECJ’s Judgment in *Air Transport Association of America* and the International Legal Context of the EU’s Climate Change Policy”, *EFAR* 2013, 389-409.

DE GROOT, J., DE SNOO, A., ELLERMAN, J., BRANS, M., DIEPERINK, M., FERWERDA, A. en AARTS, G., “Toetsversie Omgevingswet: overzicht en aanbevelingen”, *TBR* 2013, 631-651.

DEGRYSE, J., “La consolidation progressive du régime du climat”, *RDIDC* 2013, 147-183.

DELATTER, C., “Welke bus neemt u voor uw afvalstof?”, *TOO* 2013, 199-203.

DE SADELEER, N. en PONCELET, C., “Contestation des actes des institutions de l’Union européenne à l’épreuve de la Convention d’Arhus”, *RTDE* 2013, 7-34.

DE SAILLAN, C., “United States Court Upholds Regulation of Greenhouse Gas Emissions: *Coalition for Responsible Regulation, Inc. v. Environmental Protection Agency*”, *EEELR* 2013, 116-129.

DE SMEDT, P., “Heikele toepassingsvragen bij de Kaderrichtlijn Water, in relatie tot de Habitatrichtlijn, naar aanleiding van een omstreden Griekse rivieromleiding” (noot bij HvJ 11 september 2012, C-43/10), *TMR* 2013, 141-169.

- EKARDT, F. en EXNER, A.-K., “The Clean Development Mechanism as a Governance Problem”, *CCLR* 2012, 396-407.
- FINCHETT-MADDOCK, L., “Responding to the Private Regulation of Dissent: Climate Change Action, Popular Justice and the Right to Protest”, *J.Env.L.* 2013, 293-304.
- FUJIWARA, N, ALESSI, M. en GEORGIEV, A., “Carbon Market Opportunities in Southern Mediterranean Countries”, *CCLR* 2012, 317-328.
- GHOSH, S., “Access to Information as Ruled by the Indian Environmental Tribunal: *Save Mon Region Federation v. Union of India*”, *RECIEL* 2013, 202-206.
- GODFROID, A., “Geluidsuitstoot windturbines geeft overheden kopzorgen”, *De Juristenkrant* 2013, nr. 271, 6.
- GUIOT, M., “Le permis unique en Région wallonne – Actualités législative et jurisprudentielle”, *Amén.* 2013, 75-87.
- HAENTJENS, F., “Het rechtmatig belang bij aansprakelijkheidsvorderingen in het omgevingsrecht. Koerswijziging en fundamentele ommekeer in de rechtspraak van het Hof Van Cassatie?”, *TOO* 2013, 144-158.
- HAVEKES, H. en HOFSTRA, M., “Het zelfreinigend vermogen een handje geholpen. 40 jaar wetgeving en beleid voor het waterkwaliteitsbeheer”, *M. en R.* 2013, 296-300.
- HILLEGERS, S., LAM, T. en NIJMEIJER, A., “De omgevingsvergunning in de Omgevingswet. Kennismaking met een vertrouwd instrument in een nieuwe context”, *TBR* 2013, 620-630.
- ICARD, P., “CJUE du 15 janvier 2013 ‘Krizan’: la prédominance du droit de l’environnement européen sur une décision d’urbanisme nationale”, *RDUE* 2013, 121-142.
- KARLAGANIS, G. en LIECHTI, R., “The Regulatory Framework for Nanomaterials at a Global Level: SAICM and WTO Insights”, *RECIEL* 2013, 163-173.
- KLINSKY, S., MEHLING, M. en TUERK, A., “Beyond *Déjà Vu*: Opportunities for Policy Learning from Emissions Trading in Developed Countries”, *CCLR* 2012, 291-305.
- KREMER, P., “The Prohibition of Mercury Discharges from Coal-Fired Power Stations under European Law”, *JEEPL* 2013, 132-151.
- KULOVESI, K., “Negotiations on the New Market Mechanism and the Framework for Various Approaches”, *CCLR* 2012, 373-383.
- KUNZLIK, P., “Green Public Procurement – European Law, Environmental Standards and ‘What To Buy’ Decisions”, *J.Env.L.* 2013, 173-202.
- LE BOT, F., “Les déchets dangereux peuvent perdre leur statut de déchet. A propos de l’articulation entre la directive Déchets et le règlement REACH”, *RAE* 2013, 161-169.

- LEFEBER, R. en PULLES, T., “Warming Up. Succesvolle warming up om klimaatverandering te bestrijden lijkt valse start”, *M. en R.* 2013, 314-318.
- LEYS, N., “CO2-taks luchtvaart tijdelijk en gedeeltelijk uitgesteld”, *De Juristenkrant* 2013, nr. 269, 6.
- MBENGUE, M.M. en CHARLES, M., “International Organizations and Nanotechnologies: The Challenge of Coordination”, *RECIEL* 2013, 174-185.
- MEHLING, M., “Between Twilight and *Renaissance*: Changing Prospects for the Carbon Market”, *CCLR* 2012, 277-290.
- MICHIELS, L., “Veertig jaar milieurecht: enkele algemene thema’s”, *M. en R.* 2013, 285-289.
- MICHIELS, L., “Een kleine doorbraak. Over de last onder dwangsom als nieuw Vlaams handhavingsinstrument”, *TOO* 2013, 159-168.
- MIELKE, S., “Regulating in Thin Air: Nanotechnology Regulation in the European Union”, *RECIEL* 2013, 146-154.
- NGARIZE, S., MAKUCH, K. en PEREIRA, R., “The Case for Regulating Nanotechnologies: International, European and National Perspectives”, *RECIEL* 2013, 131-145.
- NORPOTH, J., “Mysteries of the TBT Agreement Resolved? Lessons to Learn for Climate Policies and Developing Country Exporters from Recent TBT Disputes”, *JWT* 2013, 575-600.
- O’GORMAN, R., “The Case for Enshrining a Right to Environment within EU Law”, *EPL* 2013, 583-604.
- PEREZ DE LAS HERAS, B., “Beyond Kyoto: The EU’s Contribution to a More Sustainable World Economy”, *ELJ* 2013, 577-593.
- PRICE, R., HO, J.K.S. en TSE, S., “Diesel Exhaust Disease Liability in Hong Kong: The Case for a Cross-Border Legal Transplant”, *J.Comp.L.* 2012, 172-195.
- ROOSEN, J. en WOLDENDORP, H., “Stof voor wetgeving”, *M. en R.* 2013, 319-325.
- ROS, N., “L’Arctique face au changement climatique”, *JDI* 2013, 363-403.
- RYLAND, D. en NURSE, A., “Mainstreaming after Lisbon: Advancing Animal Welfare in the EU Internal Market”, *EEELR* 2013, 101-115.
- SOPHER, P., “Emissions Trading around the World: Dynamic Progress in Developed and Developing Countries”, *CCLR* 2012, 306-316.
- STERK, W. en MERSMANN, F., “New Market Mechanisms: Prerequisites for Implementation”, *CCLR* 2012, 384-395.

TANAKA, Y., “Reflections on Time Elements in the International Law of the Environment”, *ZaöRV* 2013, 139-175.

TOLSMA, H., “De betekenis van het specialiteitsbeginsel in de context van het omgevingsrecht”, *NTB* 2013, 121-128.

TUBBING, A., “Fout Hout aan banden gelegd door Europese Houtverordening?”, *M. en R.* 2013, 328-336.

TURNER, S., “Committing to Effective Climate Governance in Northern Ireland: A Defining Test of Devolution”, *J.Env.L.* 2013, 203-234.

VAN DAMME, N., “La fin du DAR? Quelques commentaires de l’arrêt de la Cour constitutionnelle du 22 novembre 2012, n° 144/2012” (noot bij GwH 22 november 2012, nr. 144/2012), *JLMB* 2013, 1248-1268.

VAN DER GAAG, W., “Deregulering van de waterschapskeur, bruggen slaan zonder overbodige regeldruk”, *M. en R.* 2013, 220-228.

VAN DIEVOET, F., “De onbevaarbare waterlopen *revisited*”, *CDPK* 2013, 136-170.

VAN HOEK, A., “In de olie. Het proces tegen Shell wegens olie lekkages in de Ogonidelta (Nigeria)”, *AA* 2013, 482-490.

VAN HOORICK, G., “Over eigendom, zijn omgeving en het omgevingsrecht (of zin en onzin van de gelijkheid voor de openbare lasten)”, *TOO* 2013, 182-190.

VAN NIEUWENHOVE, J., “De duurzameontwikkelingseffectbeoordeling”, *TVW* 2013, 159-162.

VERDURE, C. en ZAKINE, C., “La mise en oeuvre du règlement REACH: examen des principaux développements intervenus”, *JDE* 2013, 174-181.

WOLDENDORP, H., “‘Trivial Pursuit’ in het natuurbeschermingsrecht. Mitigerende maatregel, compenserende maatregel, autonome ontwikkeling of projectdoelstelling?”, *TOO* 2013, 169-181.

WOLDENDORP, H. en VERTEGAAL, K., “Een doelmatiger natuurbeschermingsrecht: bedrieglijk fata morgana of realistisch vergezicht?”, *M. en R.* 2013, 308-313.

RUIMTELIJKEORDENINGSRECHT

BORTELS, H., “De bestuurlijke lus: aanzet naar een meer oplossingsgerichte bestuursrechter?”, *TBP* 2013, 302-316.

DEBERSAQUES, G. en DE BACKER, A., “Het vorderen van herstel vereist een correcte rechtsgang” (noot bij Rb. Brussel 15 maart 2012), *TROS* 2013, 44-53.

DE GROOT, J., DE SNOO, A., ELLERMAN, J., BRANS, M., DIEPERINK, M., FERWERDA, A. en AARTS, G., “Toetsversie Omgevingswet: overzicht en aanbevelingen”, *TBR* 2013, 631-651.

DEWULF, K., “Schaalvergroting in het agrarisch landschappelijk waardevol gebied: theorie en praktijk”, *TOO* 2013, 191-198.

EYSKENS, T., “Wegeninfrastructuur in planologie”, *TROS* 2013, 5-37.

GUIOT, M., “Le permis unique en Région wallonne – Actualités législative et jurisprudentielle”, *Amén.* 2013, 75-87.

HAENTJENS, F., “Het rechtmatig belang bij aansprakelijkheidsvorderingen in het omgevingsrecht. Koerswijziging en fundamentele ommekeer in de rechtspraak van het Hof Van Cassatie?”, *TOO* 2013, 144-158.

HILLEGERS, S., LAM, T. en NIJMEIJER, A., “De omgevingsvergunning in de Omgevingswet. Kennismaking met een vertrouwd instrument in een nieuwe context”, *TBR* 2013, 620-630.

ICARD, P., “CJUE du 15 janvier 2013 ‘Krizan’: la prédominance du droit de l’environnement européen sur une décision d’urbanisme nationale”, *RDUE* 2013, 121-142.

MICHIELS, F., “Een kleine doorbraak. Over de last onder dwangsom als nieuw Vlaams handhavingsinstrument”, *TOO* 2013, 159-168.

TOLSMA, H., “De betekenis van het specialiteitsbeginsel in de context van het omgevingsrecht”, *NTB* 2013, 121-128.

VANDAELE, A. en MALEKZADEM, J., “Kanttekening bij informatieverplichtingen inzake stedenbouw in de onderhandse akte” (noot bij Cass. 3 november 2011), *TROS* 2013, 38-43.

VAN HOORICK, G., “Over eigendom, zijn omgeving en het omgevingsrecht (of zin en onzin van de gelijkheid voor de openbare lasten)”, *TOO* 2013, 182-190.

ENERGIERECHT

BOUTE, A., “Renewable Energy Federalism in Russia: Regions as New Actors for the Promotion of Clean Energy”, *J.Env.L.* 2013, 261-291.

CALLIES, C. en HEY, C., “Multilevel Energy Policy in the EU: Paving the Way for Renewables?”, *JEEPL* 2013, 87-131.

ESSER, R., “Nuclear Accidents: Human Rights Challenges in Criminal Proceedings”, *EEELR* 2013, 86-100.

GELDHOF, W., VANDENDRIESSCHE, F. en DEGREEF, C., “Prijnsregulering in de Belgische gas-, elektriciteits- en warmtesector”, *SEW* 2013, 261-277.

LAVRIJSEN, S. en HUYGEN, A., “De warmteconsument in de kou: een juridische en economische analyse van de positie van de warmteconsument”, *SEW* 2013, 248-260.

LINSSEN-VAN DELLEN, M., “De aansluiting van offshore windparken op het net. Actuele ontwikkelingen in Duitsland”, *NTE* 2013, 74-83.

NIJMEIJER, A., “De wind in de zeilen voor windenergie of toch niet helemaal? Het opwekken van duurzame energie is geen prioritair belang”, *AA* 2013, 390-392.

PRADEL, N., “La décision 994/2012/UE: un nouvel instrument de coordination des politiques énergétiques extérieures des Etats membres de l’Union et une garantie supplémentaire pour la sécurité énergétique des économies européennes”, *RAE* 2012, 813-826.

ROGGENKAMP, M. en MÜLLER, H.K., “De regulering van offshore windenergie sinds 2008. Een offshore processie van Echternach?”, *NTE* 2013, 84-94.

SWINBANK, A. en DAUGBJERG, C., “Improving EU Biofuels Policy? Greenhouse Gas Emissions, Policy Efficiency, and WTO Compatibility”, *JWT* 2013, 813-834.

VAN HOEK, A., “In de olie. Het proces tegen Shell wegens olie lekkages in de Ogonidelta (Nigeria)”, *AA* 2013, 482-490.